

— VII —

El molí

Al capbreu, tantes vegades citat, del 1774 se'ns dóna la història de la darrera fase de la construcció del que fou el «Molí dels capellans» o, senzillament, «El Molí», en la denúncia que fa el Dr. Gabriel Miquel, prevere beneficiat de la Catedral, «d'una peça de terra, closa de parets, dita Lo Troç [avui Camp del Molí, convertit en nucli urbà], ab alguns ceps i arbres, ab una casa y molí fariner, ab un cup, bassa, sèquia y un casalot o pati de torra derruïda, ab sa era. Té deu jornals i està sita a prop dels Tints. Afronta: a sol ixent, part ab lo camí real que va de Solsona a les viles de Berga y de Cardona [avui la carretera], part ab la vinya d'Anton Muxí, adroguer; a migdia, ab terres de Francesc Vilafranca, alies Vehí, de Joval; a ponent, ab la Ribera; y a tramuntana, ab lo dit camí real [sobre el qual avui hi ha el pont]. — Li especta per herència del seu pare, el doctor en Medicina Magn. Joan Miquel; a aquest, per herència del seu pare, Joan Perés, botiguer de panyos, son avi matern [del denunciant], en virtut del testament del 1680. A aquest Joan Perés fou establerta l'àigua de la Ribera per regar les seves terres, ab facultat de fer un aqüeducto, pel batlle general del Principat de Catalunya, ab acte rebut pel notari, Joan Cabanes, a 12 de maig de 1677. No havent de pagar cens modern al Bisbe, suplica li sia concedit permís per la construcció y fàbrica del casal del dit molí, ja edificat, oferint el cens anual de sis diners per Nadal».

Hem transcrit íntegra la confessió d'aquest propietari per donar un exemple de la perfecció amb la que són registrades les possessions de béns immobles en aquest capbreu, verament modèlic.

De conformitat amb aquesta declaració l'any 1774 el molí fariner ja estava edificat i tenia la seva sèquia. El capbrevant demana permís per construir-hi un casal. Efectivament, «el molí de la ciutat en la ribera de Ladurs» és reparat i arrendat l'any 1626 i trobem la «presa del molí de la ciutat, que és a la ribera de Ladurs» l'any 1635.²⁶ El molí, la sèquia i la presa, que encara subsisteix a la zona d'Els Tints, existien ja l'any 1590 en el que trobem uns pactes per al seu arrendament. Sembla que deixà de funcionar en la segona dècada del segle passat puix consta que durant el trienni lliberal (1821-23) era necessari acudir als molins del Cardener per a fer farina.

26. ACS. Carpeta. «Ciutat.»